Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 12.02.2015 www.osw.waw.pl

Nowy program pomocy MFW dla Ukrainy

Rafał Sadowski

12 lutego podpisano porozumienie o nowym programie wsparcia Międzynarodowego Funduszu Walutowego dla Ukrainy. Jego wartość wyniesie 17,5 mld USD, program ma być realizowany przez cztery lata. Nowy program, *extended fund facility*, ma zastąpić wdrażany od kwietnia 2014 roku dwuletni program *stand-by* o wartości 17 mld USD, z czego Ukraina otrzymała 4,6 mld USD. W zamian za wsparcie finansowe MFW Ukraina zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do stabilizacji sytuacji gospodarczej oraz przeprowadzenia reform strukturalnych. Te pierwsze zakładają m.in.: reformę polityki pieniężno-kredytowej (m.in. utrzymanie elastycznego kursu waluty narodowej, obniżenie inflacji) i sektora finansowego (m.in. restrukturyzacja sektora bankowego), urynkowienie cen energii dla ludności i obniżenie wydatków budżetowych (cięcia w administracji, reforma systemu emerytalnego). Reformy strukturalne mają zmierzać w trzech kierunkach: 1) reformy systemu sprawiedliwości oraz przeciwdziałania korupcji, 2) reformy administracji podatkowej i deregulacji, 3) reformy przedsiębiorstw państwowych, w tym restrukturyzacji państwowego monopolisty Naftohazu, którego zadłużenie stanowi znaczną część długu zagranicznego. Program ma zostać uruchomiony po akceptacji przez kierownictwo MFW prawdopodobnie w pierwszej połowie marca. Nie ustalono na razie wielkości pierwszej transzy, a także harmonogramu wypłat pozostałych.

Komentarz

- Założenia programu wskazują, że MFW jest niechętny znaczącemu zwiększeniu wymiaru wsparcia finansowego dla Kijowa. Nowy program zakłada korzystniejsze warunki spłaty zadłużenia (rozpisano je na 5 lat, rozpocznie się 4,5 roku po zakończeniu programu), a także pozwoli na bardziej elastyczne wykorzystanie funduszy. Wsparcie MFW dla Ukrainy jest za niskie w stosunku do potrzeb. Łączne wsparcie wyniesie ok. 22,1 mld USD do 2019 roku, uwzględniając dotychczas wypłacone 4,6 mld USD. Z kolei szacunki wskazują, że dla uniknięcia kryzysu Ukraina potrzebuje w najbliższych 3–4 latach ok. 40–45 mld USD. Fundusz zakłada, że Ukraina może uzyskać ze wszystkich źródeł w ramach pomocy bilateralnej od innych państw i międzynarodowych instytucji finansowych oraz sektora prywatnego ok. 40 mld USD.
- Kluczowym wyzwaniem dla Ukrainy, oprócz konieczności wdrożenia zakrojonego na szeroką skalę programu reform, będzie restrukturyzacja długu zagranicznego oraz zwiększenie rezerw walutowych. Kijów zapowiada podjęcie rozmów z wierzycielami zaraz po ostatecznej akceptacji programu. Najistotniejszym problemem może być spłata

zadłużenia wobec Rosji w wysokości 3 mld USD w grudniu br., która odrzuca na razie możliwość renegocjacji. Poziom rezerw walutowych znajduje się na skrajnie niskim poziomie 6,4 mld USD (niecały miesiąc importu). Bank centralny liczy, że dzięki wsparciu uda się je zwiększyć do 17 mld USD na koniec br., co wydaje się mało prawdopodobne, biorąc pod uwagę konieczność spłaty w tym roku ok. 10–11 mld USD zadłużenia.

- Przeszkodami we wdrażaniu reform, oprócz stanu wojny na wschodzie kraju, będzie stabilność polityczna i gotowość parlamentu do przyjęcia niezbędnych ustaw. Rząd będzie musiał też zmierzyć się z negatywnymi reakcjami społecznymi na cięcia wydatków socjalnych oraz wzrost cen energii. W tym celu zapowiada uruchomienie w ramach programu MFW wsparcia dla najbiedniejszych o wartości ok. 490 mln USD.